

Van: Pala <info@pala.be>
Verzonden: dinsdag 15 mei 2012 3:38
Aan: Veerle Solia
Onderwerp: Mondiale lente van verontwaardiging | Voordeelaanbod boeken | 15M-beweging levendiger dan ooit

Wordt deze nieuwsbrief niet goed weergegeven? [Klik hier.](#)

15 May 2012

Inhoud

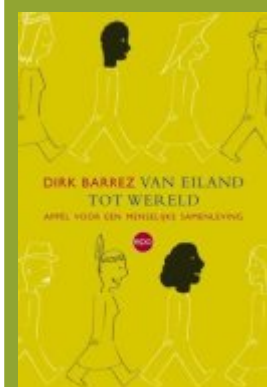
Inleiding – mondiale lente van verontwaardiging
Voordeelaanbod 'Van eiland tot wereld' en 'van Verontwaardiging naar Verandering'
“De 15M-beweging van de indignados is levendiger dan ooit” – interview

Inleiding – 12 mei, mondiale lente van verontwaardiging

Zaterdag 12 mei is door tal van verontwaardigden betoogd in een paar honderd steden in wel 50 landen, verspreid over de vijf continenten. Zij willen in essentie een economie die – voorbij het kapitalisme – de mensen dient en komaf maakt met de almaar toenemende ongelijkheid. Zij willen een democratie die veel echter en diepgaander is dan wat we nu kennen en vooral geen politiek die zich onderwerpt aan de wil van de rijksten en van de 'markten'.

Deze beweging bouwt voort op de dynamiek van de indignados die hun acties begonnen in Madrid op 15 mei 2011, net een jaar geleden, en op Occupy Wall Street dat eraan begon in New York op 17 september 2011 – en natuurlijk ook op de al wat oudere andersglobaliseringsbeweging.

In Brussel waren er merkkelijk minder betogers dan op de vorige wereldwijde protestdag op 15 oktober. Dat is deels niet zo verwonderlijk omdat het nu geen internationale betoging was in Brussel. Anderzijds zijn 1000 betogers echt niets te veel.

[Van eiland tot wereld.](#)
[Slechts 12 € i.p.v. 19 €](#)
[Plus verzending gratis.](#)

[NIEUW BOEK](#)
[SLECHTS 6 EURO](#)
[verzending](#)
[inbegrepen](#)

Het is maar de vraag of de kernbeweging van verontwaardigden op de beste wijze aansluiting zoekt bij tal van andere bewegingen die meer dan redenen genoeg hebben om verontwaardigd te zijn en te protesteren, de vakbonden, de milieubeweging, de vredesbeweging, de Noord-Zuidorganisaties, noem maar op... niet altijd makkelijk want de openheid is niet altijd overal even groot.

Maar het lijkt er op dat de Occupy beweging in o.a. de Verenigde Staten er beter in slaagt om die wisselwerking tot stand te brengen, zonder de autonomie van de eigen beweging aan te tasten.

Natuurlijk past hier ook de bedenking dat de crisis veel harder wordt gevoeld door tal van inwoners in pakweg Spanje, de Verenigde Staten of Griekenland. Het is niet zo makkelijk om burgers te mobiliseren die zich hoogstens afvragen over welke crises sommigen het in hemelsnaam hebben... maar hopelijk realiseren ze zich de dreigende crises alvorens de toestand ook hier zo erg wordt als in Spanje of in Griekenland, waar meer dan de helft van de jongeren werkloos zijn.

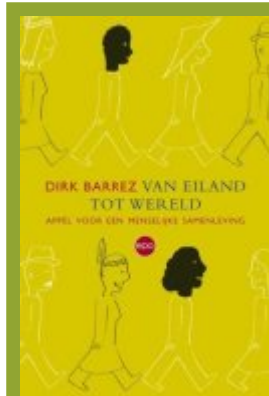
Verlies echter vooral het positieve en de kracht van deze mondiale beweging niet uit het oog. Nooit tevoren slaagde een beweging er in zich in zo korte tijd te internationaliseren en de kwestie van vooral ongelijkheid vanuit het niets zo snel en zo sterk in het maatschappelijke, het media- en het politieke debat vooruit te stuwten.

Dirk Barrez is o.a. de auteur van de boeken van *Verontwaardiging naar Verandering* – [klik hier](#) – en *Van eiland tot wereld. Appèl voor een menselijke samenleving* – [klik hier](#)

Voordeelaanbod 'Van eiland tot wereld' en 'van Verontwaardiging naar Verandering'

We zijn er in geslaagd een voorraad exemplaren van 'Van eiland tot wereld' op de kop te tikken. Zoals vele PALA lezers weten, geeft dat boek veel meer toelichting bij wat te vinden is in 'van Verontwaardiging naar Verandering'. En we stellen daarmee graag een heel voordelig aanbod samen.

Wil u enkel een exemplaar van 'Van eiland tot wereld'?

AANBOD van Verontwaardiging naar Verandering + Van eiland tot wereld. voor slechts 15 € ipv 25 €, incl. verzending

inclusief verzending – [klik hier](#) voor dit voordeelaanbod.

Wanneer u het meer uitgebreide boek 'Van eiland tot wereld' bestelt samen met het recente 'van Verontwaardiging naar Verandering' (3de druk al) betaalt u slechts 15 €. Ook dat is met de verzending inbegrepen (alleen al de winkelwaarde is 25 €) – [klik hier](#) voor dit voordeelaanbod

Enkel 'van Verontwaardiging naar Verandering' (3de druk al) bestellen voor slechts 6 € verzending inbegrepen, kan natuurlijk ook nog – [klik hier](#)

“De 15M–beweging van de indignados is levendiger dan ooit”

Naar aanleiding van de verjaardag van de 15M–beweging van de indignados spraken we met twee Spaanse vrouwen die direct en indirect hun steentje bijdragen aan de beweging. Maria Araceli Fernandez is sociologe en activiste en is van bij het begin betrokken bij de beweging. We horen er nog weinig over. Hoe is het met 15M? Waar staan ze en waar willen ze naartoe?

Het interview met Maria Araceli Fernandez vond enkele maanden geleden plaats toen ze in België was voor een seminarie over een ander Europa. Maria Fernandez was sinds het begin bij de 15M–beweging of de indignados zoals ze zichzelf noemen. Ze kampeerde ook mee tijdens de bezetting van het Puerta del Sol in Madrid. En trekt al een jaar mee aan de kar.

Leeft de 15M–beweging nog?

Maria Araceli Fernandez: “Ja, uiteraard, 15M is levendiger dan ooit. We halen minder de media dan voorheen omdat we minder spectaculaire dingen doen, maar dat wil niet zeggen dat we niet meer leven. De winter heeft het soort activiteiten wel veranderd. Minder straatactiviteiten, maar meer reflectieve activiteiten binnen. In Madrid is het veel te koud in de winter om activiteiten op straat te organiseren.” “Er zijn meer dan 200 actieve volksvergaderingen in heel het land. En de werkgroepen die gevormd zijn, werken voort. Ik zit bijvoorbeeld in de werkgroep 'politieke economie' en de groep 'actie'. We bereiden acties voor en het is onze taak de mensen bewust te maken.”

Met welke uitdagingen worstelt de 15M-beweging?

Maria Araceli Fernandez: "Bij de grote betogingen bereiken we veel mensen, maar het ontbreekt ons nog aan een grotere groep echte activisten die mee aan de kar willen trekken." "Als we echt een alternatief willen creëren, moeten we meer mensen bewust maken. Dat kunnen we alleen bereiken door informatie te verspreiden. En dat is ook een groot probleem. Een van de grootste realisaties van het kapitalisme is het feit dat het erin geslaagd is de bevolking te desinformereren. Zo worden mensen apathisch gemaakt." "De toenemende armoede, de mensen die uit hun huizen worden gezet, de grote groep werklozen, dat alles kan niet meer worden genegeerd door de massamedia. Maar wat ze er niet bijvertellen, is waarom dit allemaal gebeurt. De schuld wordt bij de werklozen zelf gelegd of bij de vader van het gezin dat zijn lening niet meer kan afbetalen. Terwijl iedereen weet dat de regering door het redden van de banken in de schulden is geraakt. En momenteel zijn ex-bankiers van diezelfde banken in verschillende Europese landen aan de macht." "Het kapitalisme is erin geslaagd om ons te doen geloven dat er geen alternatieven zijn. We zitten dus met de zware opdracht om mensen uit hun apathie te krijgen en hun bewust te maken dat er wel degelijk alternatieven zijn."

Wat doen jullie om meer mensen bewust te maken?

Maria Araceli Fernandez: "We zijn momenteel gefocust op een campagne die heet 'ontmanteling van de leugens'. De 15M-beweging bestaat uit een verzameling bewegingen die reeds bestonden voor de start van 15M vorig jaar. Wat we willen, is dat al deze organisaties, ieder op hun terrein, zoals de milieubeweging, het platform tegen privatisering van water, de beweging voor een openbare bank, ... de economische leugens ontmaskeren en argumenteren waarom drastische besparingen ons echt niet verder helpen." "De leugen ontmaskeren dat de crisis de schuld zou zijn van de gewone burgers die boven hun stand geleefd zouden hebben. Deze leugens verontwaardigen ons en we willen de mensen hiervan ook bewust maken zodat ze weten wat er werkelijk aan de hand is." "We zijn momenteel ook bezig met het probleem van de inbeslagnames van huizen van mensen die hun lening niet meer kunnen afbetalen. We hebben een campagne lopen die heet 'Stop de uitzettingen'. We verenigen ons bij een beslissing tot uitzetting en bezetten het huis om de uitzetting te verhinderen. Natuurlijk beseffen we dat het maar een kortetermijnoplossing is, maar het is iets. En de beweging heeft een voorstel gedaan over die inbeslagnames die nu bij

het parlement is." "We zijn daarnaast volop bezig om onze structuren en communicatie te verbeteren. De winter heeft ons de tijd gegeven om ons intern beter te organiseren. En om contact te leggen met andere bewegingen zowel in Spanje als daarbuiten. We gebruiken ook de socialenetwerksites. We leiden mensen op om zelf andere mensen te kunnen opleiden. Want wat ons overkomt, is een wereldwijd probleem dat ook internationaal moet worden aangepakt."

Hoe is ondertussen jullie relatie met de vakbonden? Vorig jaar stond de 15M-beweging nog op gespannen voet met de vakbonden.

Maria Araceli Fernandez: "De 15M-beweging heeft nog steeds een problematische relatie met de vakbonden. Vooral dan met de geïnstitutionaliseerde vakbondselite. Want heel wat basisvakbondsmilitanten zijn wel actief in de beweging. We hebben ze ook nodig in onze beweging." "Het instituut vakbond heeft zich in de loop van de jaren geconformeerd en is een onderdeel geworden van het establishment. De Spaanse vakbonden werken met een compleet verticale structuur, met een top die helemaal gepolitiseerd is. En hebben minder en minder oor naar de verzuchtingen van de werknemers. Terwijl dat de essentie is van hun bestaan en waarvoor ze zouden moeten vechten." "De reeds preciaire situatie van de werknemers is nog onzekerder geworden. Vorig jaar augustus is onder druk van de Europese Commissie een grondwetswijziging doorgevoerd die een plafond introduceert op de nationale staatsschuld. De overheid moet daardoor drastisch besparen." "Als excuus heeft de regering de arbeidswetgeving veranderd: werkgevers kunnen werknemers nu makkelijker op straat zetten. Dat overstijgt onze specialiteiten. Maar we vinden dat de vakbonden deels hebben ingestemd met die hervormingen." "Het is een groot probleem: de vakbondselite is tégen sociale bewegingen. Gelukkig zijn er ook nog kleinere vakbonden die wel activistischer zijn ingesteld en actief betrokken zijn bij de strijd van de werknemers."

De 15M-beweging wil ook niet gelinkt worden aan een partij of een ideologie. Waarom?

Maria Araceli Fernandez: "De crisis overstijgt alle ideologieën. We denken dat de bestaande ideologieën verouderd zijn en geen gepaste antwoorden meer kunnen bieden op de crisis. We willen ons ook niet verbinden met één ideologie of een partij om inclusiever te kunnen zijn." "We geloven ook niet meer in de politieke partijen, want het Spaanse

verkiezingssysteem is onrechtvaardig en gebaseerd op een neoliberale tweepartijstelsel. Ook de socialistische partij (PSOE) heeft de afgelopen jaren getoond dat ze een liberaal beleid voert. En de rechtsconservatieve Volkspartij (PP) is helemaal liberaal. Dus blijven er in Spanje maar twee opties over die in de praktijk min of meer op hetzelfde beleid neerkomen." "De kleinere partijen krijgen amper toegang tot de macht door dit onrechtvaardige verkiezingssysteem."

De 15M-beweging staat nu een jaar verder. Hoe kijk je terug? Zie je vooruitgang?

Maria Araceli Fernandez: "Er zijn 26 politieke voorstellen gekomen uit de open debatten van de 15M-beweging. Die bieden alternatieven aan voor de crisis. Eén daarvan is de annulering van de hypotheeklening bij inbeslagname van huizen." "Wie in Spanje zijn hypotheeklening niet meer kan afbetalen, wordt door de bank uit zijn huis gezet, maar daarenboven moet die de openstaande lening ook nog voort blijven afbetalen. Dat ruïneert hele families. Als je werkloos bent en je kan je lening niet meer afbetalen, kom je op straat te staan zonder huis en met een schuld die je maandelijks moet blijven afbetalen." "Dit voorstel om de schuld te annuleren bij inbeslagname van woningen ligt nu voor bij het parlement. Populistische uitspraken van partijen die beweren dat ze naar onze voorstellen luisteren, zijn valse beweringen. Ze willen hiermee scoren bij de bevolking en mee surfen op de belangstelling die de beweging krijgt. Het beleid is echter totaal tegengesteld aan de uitspraken die ze doen. Pure windowdressing."

Spanje heeft het Europees pact ondertekend. De regering kan nu toch geen kant meer uit?

Maria Araceli Fernandez: "We zijn heel kwaad omdat de regering in augustus geruisloos de grondwet heeft gewijzigd. We vinden dat zoiets ingrijpends als een grondwetswijziging niet mag gebeuren zonder een volksraadpleging." "In augustus, een politiek laag moment, heeft de Spaanse regering in stilte de grondwet gewijzigd om tegemoet te komen aan de eisen van Europa. In augustus is iedereen op vakantie. Ook de media draaien op een laag pitje." "Spanje mag nu van Europa het begrotingstekort niet meer laten stijgen boven de 3 procent van het BBP. Om hieraan te voldoen, moet Spanje van de terugbetaling van zijn schulden een prioriteit maken. Hierdoor is de regering enorm gaan snoeien in de publieke dienstverlening. Sinds augustus wordt er overal drastisch

bespaard, onder meer in het onderwijs." "De rechtse stroming, die de overheid wil ontvetten, is aan het winnen. Alles privatiseren. Het is geen verrassing, maar een gevolg van de goedgekeurde grondwetswijziging. Vorig jaar was er nochtans een andere partij aan de macht. Maar dat maakt eigenlijk geen verschil." "De Europese begrotingsrichtlijnen overstijgen de nationale wetgeving. Ook Griekenland, Italië, Portugal en Ierland hebben hetzelfde meegemaakt. En België staat binnenkort hetzelfde te wachten." "Het is een directe aanslag op de soevereiniteit van de lidstaten en de soevereiniteit van het volk. Er is immers nooit een volksraadpleging geweest. Ik heb nooit gestemd voor Merkel. Waarom moeten haar directieven dan over mijn leven beslissen?"

Hoe gaat de 15M-beweging daarmee om? Staan jullie niet met de rug tegen de muur?

Maria Araceli Fernandez: "Natuurlijk kunnen we ertegenin gaan. Maar we moeten er rekening mee houden dat het een lange strijd zal worden. Er is een heel lange weg te gaan. De enige manier om hier voorgoed komaf mee te maken, is door sociale mobilisatie van een meerderheid van de bevolking. Daarom moet de 15M-beweging de bevolking goed informeren en bewust maken van wat er aan het gebeuren is. Want Spanje zit echt op een gevaarlijke route."

De 15M-beweging maakt er ook punt van dat ze horizontaal wil blijven werken. Is dat werkbaar op lange termijn?

Maria Araceli Fernandez: "De horizontale structuur is de essentie van onze beweging. In die beweging zitten verschillende assemblees die soeverein zijn en hun eigen beslissingen kunnen nemen. We geloven in de collectieve intelligentie om tot een consensus te komen. Iedereen moet samenwerken. Een verticale beweging is contradictorisch aan alles waar we voor staan." "Natuurlijk zijn er momenten geweest waarin het moeilijk werd om beslissingen te nemen. Bijvoorbeeld bij de discussie om al dan niet met de bezetting van het Puerta del Sol te stoppen." "Het duurt soms langer om te beslissen, maar de beslissingen zijn logischer en weloverwogen en dat vind ik democratisch. We moeten ook niet meegaan in die vervelende haast die iedereen ons wil opleggen. Het is voor niets nodig. Als we nieuwe systemen willen opbouwen, moeten we onze tijd nemen." "We begrijpen dat de druk toeneemt, want de situatie waarin we beland zijn, is heel erg. Verandering is urgent geworden. De Spaanse bevolking is tegen een recordtempo aan het verarmen. De levenssituatie is onzekerder dan ooit." "De volksassemblee

toont mensen dat er alternatieven zijn. We hebben met 200 mensen een consensus bereikt over 26 concrete voorstellen tot verandering. Het was inderdaad niet gemakkelijk. We hadden elke dag lange debatten in de assemblees." "De voorstellen zijn uniek. Ze zijn genomen door personen met verschillende achtergronden, verschillende leeftijden en ideologieën en we zijn tot een consensus gekomen. Deze oefening heeft ons aangetoond dat er een andere manier is om aan politiek te doen en de maatschappij te organiseren. En dat we daar allemaal aan kunnen meewerken. Maar het is een lange en moeilijke weg."

Hoe kijk je aan tegen de Occupy-beweging in de VS? Zij is wel meer verticaal georganiseerd.

Maria Araceli Fernandez: "De Occupy-beweging in de VS is verschillend van wat er in Spanje gebeurt. Het is ook een totaal andere maatschappij dan de Spaanse samenleving. Daarom zal de beweging er ook anders zijn. De organisatie en de politieke structuur is verschillend omdat het een weerspiegeling is van de bewegingen in de VS. Ze is heel actief en doet heel waardevolle dingen." "Er is veel solidariteit vanuit de indignados met de Occupy-beweging. Bij de eerste Occupy-acties in september organiseerden we uit solidariteit ook een soort van informatieforum aan de beurs van Madrid. In veel andere steden in Europa waren er eveneens solidariteitsacties om Occupy Wall Street te steunen." "Ik denk dat elk gelijkaardig initiatief alleen maar aan te moedigen is. En we moeten samenwerking zoeken. Want de aanval is internationaal en het antwoord van de beweging moet ook internationaal zijn. We moeten daarom kijken naar wat ons bindt, niet wat ons verschillend maakt. We voeren dezelfde strijd."

De situatie in Spanje is nog nooit zo slecht geweest. Word je er niet moedeloos van?

Maria Araceli Fernandez: "Dat de situatie slechter en slechter wordt, was te voorspellen. Het is geen verrassing. Je moet positief blijven, want je moet blijven vechten om iets nieuws te kunnen opbouwen. Ik strijd niet om teruggekatapulteerd te worden in de tijd. Ik wil vechten voor een nieuwe maatschappij die solidair is, duurzaam, met respect voor de mensenrechten. Dat zijn de echte noden van de samenleving." "Het zal eerst nog veel slechter worden. En voor ons is het ook goed als de regering zo radicaal haar ware aard laat zien. Er zijn al veel mensen kwaad. En meer en meer mensen zijn bereid om op straat te komen. Aan de andere kant zitten we

ook met een overheid die steeds repressiever optreedt." "In Madrid en veel andere steden vraagt de politie nu je identiteitskaart. Je krijgt een boete als je zonder toestemming actie voert. Ze proberen ons dus te intimideren. Zodat mensen niet meer op straat durven te komen. Maar het is hoopvol als je ziet dat bij recente acties, zoals de grote betoging tegen de hervormingen van de arbeidswetgeving, bijna één miljoen mensen op straat kwamen. Dat is toch een duidelijk signaal." "We hebben dus nog veel werk voor de boeg. Maar ik zie de toekomst positief in."

*Dit interview verscheen oorspronkelijk in DeWereldMorgen.be
<http://www.dewereldmorgen.be/artikels/2012/05/11/de-15m-beweging-van-de-indignados-levendiger-dan-ooit>*

'van Verontwaardiging naar Verandering' – Koop heel voordelig 10, 20 of meer exemplaren om te verspreiden

Ons aanbod, zowel voor individuele PALA-abonnees als voor grotere bestellingen, blijft onverminderd geldig.

Koop het boek voor slechts 6 euro, verzending inbegrepen – om te bestellen [klik hier](#)

Meteen voordelig 10 of 20 exemplaren kopen? Dat kan ook

10 ex. kosten 40 euro, voor 20 ex. is de prijs slechts 60 euro, telkens verzending inbegrepen. Voor deze bestellingen vanaf 10 ex., mail naar info@globalsociety.be met vermelding van naam, adres en aantal boeken, of bel naar tel. 32 (0)486 36 09 68

Meer lezen

Van verontwaardiging naar verandering. De wereld is nog nooit zo spannend geweest – [Klik hier](#)

JA, IK WORD NU PALA 2 EURO STEUNGEVER

Met slechts 2 euro per maand verzeker ik de verdere uitbouw van PALA... [klik hier](#)

WERK MEE AAN EEN LEEFBARE WERELD Ben je tevreden over PALA ?

Mail hem dan door naar vrienden en kennissen.

Wil je geen enkele PALA missen,

om gratis in te schrijven, klik hier

BOUW MEE AAN EEN LEEFBARE WERELD Zie je onze initiatieven zoals de PALA brief, onze websites, boeken en DVDs wel zitten?

We willen graag nog meer doen.

Uw steun is welkom op

rekeningnummer 979-2186488-16

met vermelding "steun Global Society vzw"

Uitschrijven

